

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІННИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

30 серпня 2016 року

№ 49- рш

Справа № 03-10/35-16

м. Вінниця

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 03-10/35-16 про порушення Томашпільською селищною радою (24200, Вінницька область, Томашпільський район, смт. Томашпіль, пл. Тараса Шевченка, буд. 1; код ЄДРПОУ - 04326218) законодавства про захист економічної конкуренції та подання відділу досліджень і розслідувань від 18.08.2016 № 03-232,

ВСТАНОВИЛА:

Згідно з розпорядженням адміністративної колегії Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 09.06.2016 року № 35-рк розпочато розгляд справи № 03-10/35-16 проти Томашпільської селищної ради за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України “Про захист економічної конкуренції” – антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку ритуальних послуг у територіальних межах смт. Томашпіль Вінницької області.

Розгляд справи розпочато за результатами планової виїзної перевірки додержання вимог законодавства про захист економічної конкуренції Томашпільською селищною радою.

У ході розгляду справи встановлено наступне.

Томашпільська селищна рада є органом місцевого самоврядування, юридичною особою (відповідно до пункту 1 статті 16 розділу I Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Місцезнаходження юридичної особи: 24200, Вінницька область, Томашпільський район, смт. Томашпіль, пл. Тараса Шевченка, буд. 1; код ЄДРПОУ - 04326218.

Повноваження та порядок діяльності селищної ради визначений Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». У своїй діяльності Томашпільська селищна рада керується Конституцією України, законами України, Указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, іншими законодавчими актами.

Томашпільська селищна рада діє на підставі Статуту територіальної громади смт. Томашпіль Вінницької області.

Виконавчим органом Томашпільської селищної ради є виконавчий комітет.

За результатами аналізу рішень Томашпільської селищної ради та виконавчого комітету Томашпільської селищної ради, прийнятих протягом 2012-2015 років та січня-квітня 2016 року, встановлено наступне.

Рішенням 65 чергової сесії 6 скликання Томашпільської селищної ради від 21.05.2015 року КП «Томашпіль-комунгосп» затверджено тарифи на мінімально необхідні ритуальні послуги, що надаються на території смт. Томашпіль. Рішення Томашпільською селищною радою про створення ритуальної служби або про надання статусу ритуальної служби комунальному підприємству «Томашпіль-комунгосп» в смт. Томашпіль - спеціалізованого комунального підприємства, що створюється в порядку, встановленому Законом, не приймалось.

Правові засади здійснення в Україні діяльності з поховання померлих визначає Закон України «Про поховання та похоронну справу» (надалі – Закон).

Організація діяльності в галузі поховання Законом покладена на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства – Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи. Зокрема, органи місцевого самоврядування, створюють ритуальні служби (пункт 3 частини п'ятої статті 8 Закону та пункт 30 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Ритуальні служби – це спеціалізовані комунальні підприємства, що створюються в порядку, встановленому законом, з метою здійснення поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг (надалі – Перелік).

Основними завданнями ритуальної служби згідно Типового положення про ритуальну службу в Україні, затвердженого наказом Держжитлокомунгоспу України від 19.11.2003 № 193, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1110/9709 (надалі - Типове положення), є:

- здійснення організації поховання померлих і надання передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг та ритуальних послуг, не передбачених цим переліком, а також реалізації предметів ритуальної приналежності.

Перелік затверджений наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства «Про затвердження нормативно-правових актів щодо реалізації Закону України «Про поховання та похорону справу» від 19.11.2003 № 193, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1110/9710 (надалі - Наказ).

До Переліку входять наступні види ритуальних послуг:

1. Оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховання.
2. Оформлення свідоцтва про поховання.
3. Копання могили (викопування могили ручним або механізованим способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили).
4. Монтаж та демонтаж надмогильної споруди при організації під поховання в існуючу могилу.
5. Кремація тіл померлих.
6. Поховання та підпоховання урни з прахом померлих в колумбарну нішу, в існуючу могилу, у землю.
7. Зберігання урн з прахом померлих у крематорії.

8. Організація відправлення урни з тілом чи урни з прахом померлого за межі України.

9. Запаювання оцинкованої урни.

10. Замощення урни з прахом померлого у колумбарну нішу.

Надання ритуальних послуг відповідно до Переліку здійснюється ритуальними службами або за договором, укладеним з ритуальними службами, суб'єктами господарювання інших форм власності (стаття 10, пункт 4 Наказу), укладання яких із суб'єктами господарювання забезпечує ритуальна служба, відповідно до вимог пункту 8 Типового положення.

В зв'язку з тим, що в смт. Томашпіль відсутня ритуальна служба, суб'єктам господарювання, які виявляють бажання здійснювати діяльність на вказаному ринку, немає можливості реалізовувати положення статті 10 Закону та пункту 8 Типового положення, тобто надавати ритуальні послуги за договором з ритуальною службою.

Крім того, відсутність ритуальної служби призводить до того, що особа, яка зобов'язалась поховати померлого, не може реалізувати можливості, передбачені статтею 12 Закону, а саме вибирати виконавців послуг серед суб'єктів господарювання, які уклали договори з ритуальною службою, в зв'язку з відсутністю таких суб'єктів.

На розпорядження № 35-рк від 09.06.2016 про початок розгляду справи Томашпільська селищна рада листом від 23.06.2016 № 373 (вх. від 29.06.2016 № 892) надала інформацію та заперечення по суті справи, які полягають у наступному.

Томашпільська селищна рада заперечує щодо наявності у неї порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» обґрунтовуючи тим, що Законом України «Про поховання та похоронну справу» № 1102 від 10.07.2003 року визначено компетенцію органу місцевого самоврядування щодо організації поховання. В цьому законі, зокрема, у статті 8, зазначено, що для організації будівництва, утримання в належному стані та охорони місць поховання селищні ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства (ритуальні служби). Тобто, законодавець надав право, а не обов'язок органам місцевого самоврядування створювати в себе спеціалізовані комунальні підприємства. А тому, на підставі вищевикладеного Томашпільська селищна рада вважає, що порушень законодавства про захист економічної конкуренції з боку Томашпільської селищної ради не було.

Заперечення Томашпільської селищної ради спростовуються наступним.

Розпорядженням № 35-рк від 09.06.2016 року розпочато розгляд справи проти Томашпільської селищної ради за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а не за ознаками порушення, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», як це було зазначено у листі Томашпільської селищної ради від 23.06.2016 № 373.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.

Так, суб'єкти господарювання, які виявляють бажання здійснювати діяльність на вказаному ринку, не мають можливості реалізовувати положення статті 10 Закону та пункту 8 Типового положення, тобто надавати ритуальні послуги за договором з ритуальною службою.

Як зазначалося вище, повноваження по створенню ритуальної служби покладено на органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи (Закон України «Про поховання та похоронну справу, ст. 8).

У пункті 6 Типового положення зазначено, що ритуальна служба забезпечує у доступному для огляду місці, у якому проводиться оформлення замовлень на організацію та проведення поховання померлого, надання замовнику наочної інформації стосовно, зокрема, виконавців послуг, з якими укладені договори про надання послуг, їх адреси та режиму роботи.

Таким чином, відсутність ритуальної служби не може забезпечити прозорі умови змагання суб'єктів господарювання на ринку ритуальних послуг, та особи, які зобов'язались поховати померлого, не можуть реалізувати можливості, передбаченої Законом, а саме вибирати виконавців послуг серед суб'єктів господарювання, які уклали договори з ритуальною службою, у зв'язку з відсутністю таких суб'єктів.

Разом з тим, Томашпільська селищна рада повідомила, що на 7 черговій сесії Томашпільської селищної ради 7 скликання від 22.06.2016 року прийнято рішення «Про надання статусу ритуальної служби Томашпільському комунальному підприємству».

Тобто, станом на 22.06.2016 року порушення з боку Томашпільської селищної ради припинено.

Подання про попередні висновки від 18.08.2016 № 03-232 у справі № 03-10/35-16 направлено Томашпільській селищній раді з листом від 18.08.2016 № 03-10/1103.

На подання про попередні висновки зауважень та заперечень Томашпільською селищною радою територіальному відділенню не надано.

Бездіяльність Томашпільської селищної ради стосовно неприйняття рішення про створення ритуальної служби або про надання статусу ритуальної служби комунальному підприємству в смт. Томашпіль - спеціалізованого комунального підприємства, що створюється в порядку, встановленому Законом, з метою здійснення організації поховання померлих та надання ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, укладання договорів із суб'єктами господарювання, що виявили бажання працювати на ринку ритуальних послуг, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та частиною першою статті 15 цього Закону - антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, які могли призвести до недопущення конкуренції на ринку ритуальних послуг у територіальних межах смт. Томашпіль Вінницької області.

Виходячи з вищевикладеного, на підставі статей 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 8, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами і доповненнями), пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати бездіяльність Томашпільської селищної ради (24200, Вінницька область, Томашпільський район, смт. Томашпіль, пл. Тараса Шевченка, буд. 1; код ЄДРПОУ – 04326218) в період до 22.06.2016 року стосовно неприйняття рішення про створення

ритуальної служби або про надання статусу ритуальної служби комунальному підприємству в смт. Томашпіль - спеціалізованого комунального підприємства, що створюється в порядку, встановленому Законом, з метою здійснення організації поховання померлих та надання ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, укладання договорів із суб'єктами господарювання, що виявили бажання працювати на ринку ритуальних послуг, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції»- антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, які могли призвести до недопущення конкуренції на ринку ритуальних послуг у територіальних межах смт. Томашпіль Вінницької області.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання його копії.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

М.В. Слободянюк

Члени колегії

Н.В. Соловей

С.В. Сельська

Секретар

О.В. Ковалюк

ПІДГОТУВАЛА:

ПОГОДЖЕНО:

Головний експерт ВДР

Головний спеціаліст-юрисконсульт ВДР

_____ В.Є. Петрук

_____ Ю.П. Драпак

“30” серпня 2016 р.

“30” серпня 2016 р.